

2024. ÁPRILIS

Tartalom

Márciusban emelkedett a FAO élelmiszerár-indexe	2
Indul a 2024. évi egységes kérelmek benyújtása	3
Csökken a kenyér, tej és liszt ára, lakhatásra viszont egyre többet kell költenünk – itt a KSH újabb inflációs közlése	3
Megkezdődött az agrártörvények parlamenti vitája	4
Ötpontos agrár intézkedési csomagról döntött a kormány	5
Megkezdődtek az átütemezett terület- és állatalapú támogatás kifizetések	6
Idén is hirdet hungarikum-pályázatokat az agrárminisztérium	7
Elindult az új agrártámogatási honlap	7
Rossz hír a magyaroknak: újra drágul a trappista és továbbra sem áll helyre a tejpiac	8
Átadták az idei magyar állattenyésztésért és a magyar növénytermesztésért termék nagydíjat	9
Halvány reménysugár a tejtermelőknél: kissé emelkedett a nyers tej ára	10
Az EP jóváhagyta az EU közös agrárpolitikájának felülvizsgálatát	11
Csökkennek az élelmiszerárak, de nem tart sokáig az öröm	12
Rég látott pénzeső zúdul a kulcságazatra, aki nem él vele, elbukik	13
Magyarországon nem kell aggódni az amerikai betegség miatt	17
NGM: Jelentős innovációs fejlesztések az egyik legnagyobb magyar tejipari vállalatnál	19

Márciusban emelkedett a FAO élelmiszerár-indexe

2024. április 9.

A növényi olajok, tejtermékek és a hús nemzetközi jegyzésének emelkedése márciusban 1,1%-kal növelte az élelmiszer-alapanyagok árának nemzetközi mutatóját, amely hét hónap után először jelez növekedést – olvasható az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) mai közleményében.

A FAO élelmiszerár-index – ami a nemzetközi kereskedelem legfontosabb élelmiszer-alapanyagainak havi árváltozását követi –, márciusban átlagosan 7,7%-kal zárt alacsonyabban az egy évvel ezelőtti értékéhez képest.

A FAO növényi olajokra vonatkozó árindexe vezette a márciusi emelkedést; 8,0%-kal nőtt februárhoz képest és egyéves csúcsot ért el, mivel a pálma-, szója-, napraforgó- és repceolaj jegyzései mind emelkedtek. A pálmaolaj nemzetközi ára a vezető termelő országok szezonhoz képest alacsonyabb termelése és Délkelet-Ázsia erőteljes belső kereslete miatt növekedett, míg a szójaolaj ára többéves mélypontról tért vissza, amit fokozott a bioüzemanyag-ágazat felől érkező jelentős kereslet, különösen Brazíliában és az Amerikai Egyesült Államokban.

A tejtermékek ára a hatodik egymást követő hónapban emelkedett – februárhoz képest 2,9%-kal –, élen a sajt és a vaj világpiaci árának növekedésével.

A húsfélék árindexe szintén drágulást mutatott, ezzel 1,7%-kal múlta felül az előző hónapot. Mind a baromfi-, sertés- és szarvasmarhahús nemzetközi ára nőtt.

Ezzel szemben a FAO gabonafélékre vonatkozó árindexe 2,6%-kal csökkent, amely 20%-kal van a 2022. márciusi szint alatt. Ezt az esést a búza globális exportárának csökkenése okozta, ami az Európai Unió, az Orosz Föderáció és az Egyesült Államok közötti folyamatos, intenzív exportverseny miatt zuhant be – amelyre a Kína által visszavont vásárlások még ráerősítettek. Felfelé ívelt márciusban a kukorica exportára, részben az ukrainai logisztikai nehézségek miatt, míg a rizsfélék nemzetközi ára 1,7%-kal csökkent a globális importkereslet mérséklődése közepette.

A cukor árindexe 5,4%-kal volt alacsonyabban februárhoz képest, amelyet elsősorban az indiai cukortermelés 2023/24-es előrejelzésének felfelé történő módosítása, valamint a thaiföldi termésbetakarítás javuló üteme eredményezett.

Növekedést mutat a világ gabonatermelése 2023/24-ben

A FAO közzétette új Gabonakínálati- és keresleti gyorsjelentését is, amelyben 2 841 millió tonnára növelte a 2023/24. évi globális gabonatermelésre vonatkozó előrejelzését, ami tükrözi a kukorica-, rizs- és búzafélék magasabb termelésére vonatkozó várakozásokat.

A világ gabonafelhasználását 2023/24-ben 2 828 millió tonnára becsülik, ami 1,3%-os növekedést jelent a 2022/23-as értékhez képest. A globális gabonakészletek az előrejelzések szerint 894 millió tonnával zárják a 2024-es szezont; ez 2,3%-os növekedés az év elejéhez képest, ami a globális gabonakészlet 31,0%-os felhasználási arányát jelzi.

Az előrejelzések szerint a gabonafélék világkereskedelme az előző évhez képest 1,7%-kal, 485 millió tonnára emelkedik 2023/24-ben. A szemestermények nemzetközi kereskedelme 2022/23-hoz képest várhatóan bővülni fog, míg a búza és a rizs kereskedelmében csökkennés várható.

A FAO szintén módosította a 2024-es globális búzatermelésre vonatkozó előrejelzését, amely jelenleg 796 millió tonnát mutat; ez 1,0%-os növekedést jelent 2023-hoz képest.

A szemestermények esetében a vetési időszak hamarosan megkezdődik az északi féltekén, míg az Egyenlítőtől délre már zajlik a betakarítás. Míg az argentinai termelés várhatóan visszaáll a 2023-as, aszály által befolyásolt évjárat előtti szintre, addig Brazíliában és Afrika déli részén kisebb kibocsátás várható.

Forrás: www.profitline.hu

Indul a 2024. évi egységes kérelmek benyújtása

2024. április 10.

Megjelentek az egységes kérelmek benyújtásához szükséges jogszabályok. Így a gazdálkodók 2024. április 10. és 2024. június 10. között, 44 közvetlen támogatási és vidékfejlesztési jogcímre nyújthatják be kérelmeiket.

Ezzel hivatalosan is elindul az új Közös Agrárpolitika végrehajtásának második éve, ahol a 2023-ban megismert támogatási jogcímekre nyújthatják be kérelmeiket a gazdálkodók. A Magyar Államkincstár elektronikus felülete 2024. április 10-én, azaz ma nyílik meg és június 10-ig idén is szankciómentesen adhatók be a kérelmek. Így a tavalyinál mintegy 10 nappal több idő áll rendelkezésre a kérelmek elkészítésére és beküldésére. A 2024. évi egységes kérelemben a termelők 44 közvetlen támogatási és vidékfejlesztési jogcím után tudnak majd támogatást igényelni, kifizetési kérelmet benyújtani, illetve ezekkel kapcsolatban adatszolgáltatási kötelezettséget teljesíteni.

A KAP Stratégiai Terv módosításából eredő, valamint az új támogatási időszak első évének tapasztalatai alapján módosított új szabályok tartalmát a gazdálkodók az elmúlt hónapokban kiadványokból, szakmai anyagokból és tájékoztató fórumokon már megismerhették.

A részletszabályokat tartalmazó végrehajtási rendeletek a társadalmi egyeztetést követően, 2024. április 9-én a Magyar Közlöny 2024. évi 43. számában megjelentek. A jogszabályok itt olvashatóak: <https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/c6cb3bbca63b83ac2a6b8c5d82cc682799c81b7a/megtekintes>

A gazdák, az őket segítő falugazdászok, a szaktanácsadók és egyéb közreműködők felkészítése idén is lezajlott, ugyanakkor a képzések és fórumok folytatódnak. Érdemes rendszeresen felkeresni a KAP Stratégia Terv ismertetését és a végrehajtással kapcsolatos tájékoztatást szolgáló tematikus honlapot, amely a <http://kap.gov.hu/> címen érhető el. Emellett a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tematikus, valamint a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal honlapjai is a gazdálkodók következetes tájékoztatását célozzák. Ezekén túl a Magyar Államkincstár honlapján hamarosan elérhetővé válnak a kérelembeadással kapcsolatos, szokásos tájékoztató közlemények is.

Forrás: www.kormany.hu

Csökken a kenyér, tej és liszt ára, lakhatásra viszont egyre többet kell költenünk – itt a KSH újabb inflációs közlése

2024. április 11.

Egyáltalán nem az élelmiszerek húzzák már az árdinamikát Magyarországon, a Központi Statisztikai Hivatal adatközlése szerint az inflációban jó láthatóan már a szolgáltatások jelentik a főhajtóerőt. Közelítünk az inflációs mélyponthoz, a következő hónapokban ismét emelkedésnek indulhat a pénzromlás üteme.

Már a harmadik egymást követő hónapban is 4 százalék alatt van az áremelkedés mértéke Magyarországon. A Központi Statisztikai Hivatal csütörtök reggel közölt adatai szerint márciusban a fogyasztói árak az előző év azonos időszakához képest 3,6 százalékkal, míg februárhoz viszonyítva 0,8 százalékkal emelkedtek. A Világgazdaság elemzői konszenzusa 3,6 százalékos éves és 0,8 százalékos havi drágulás jóslat, tehát mindkét adat megfelel a várakozásoknak.

A mostani adatban a tavalyi magas bázis is megjelenik, 2023 márciusában 25,2 százalékos volt az éves drágulás, viszont jó hír, hogy hónapról hónapra csökken az árnyomás a magyar

gazdaságban – erre utal, hogy az egyszeri hatásoktól megtisztított maginfláció is már közelíti a 4 százalékos ütemet, ami ezúttal 4,4 százalékra csökkent.

Ezzel együtt nagyon közelítünk az ideai inflációs mélyponthoz, a bázishatásoknak köszönhetően a következő hónapokban már ismét emelkedésnek indulhat a pénzromlás üteme.

Ugyanakkor a mai adatban még alig látható az elmúlt hetek üzemanyagáremelkedése, a KSH adatfelvétele minden hónap 20-ig tart, így a március végén tapasztalt drágulás csak az áprilisi inflációs adatokban fog megjelenni. Az viszont már most látszik, hogy az élelmiszerek helyét átvették a szolgáltatások az inflációs dinamikában. Márciusban az élelmiszerek mindössze 0,7 százalékkal nőttek, miközben a szolgáltatások 9,9 százalékkal drágultak.

Így emelkedtek az árak tavaly március óta

Ami a konkrét adatokat illeti, az élelmiszerekben belül a leginkább a cukor (30,9 százalék), a csokoládé és kakaó (11,6 százalék), a büféárak (10,4 százalék), a sertéshús (9,1 százalék), valamint az alkoholmentes üdítőitalok ára nőtt (7,5 százalék).

A termékcsoporton belül a liszt ára 20,3, a tojásé 19,7, a száraztésztáé 13,1, a sajté 13,0, a tejé 11,0, a kenyéré 10,5 százalékkal csökkent.

A háztartási energia 3,1 százalékkal olcsóbb lett, ezen belül a vezetékes gázért 6,9, az elektromos energiáért 3,2 százalékkal kellett kevesebbet fizetni.

A szolgáltatások ára 9,9 százalékkal nőtt, ezen belül a lakbér 14,1, az autópályadíj, gépjárműkölcsönzés, parkolás 10,7, a járműjavítás és -karbantartás 10,5, a sport- és múzeumi belépők 8,7, az üdülési szolgáltatás 6,8 százalékkal drágább, az utazás munkahelyre, iskolába 21,7 százalékkal olcsóbb lett. A szeszes italok, dohányárak ára 4,4, ezen belül a dohányáraké 4,7 százalékkal emelkedett.

A tartós fogyasztási cikkekért 1,8 százalékkal kevesebbet kellett fizetni, ezen belül a használt személygépkocsik ára 9,3 százalékkal csökkent, a konyha- és egyéb bútoroké 6,0, a szobabútoroké 3,0, az új személygépkocsiké 2,5, a fűtő- és főzőberendezéseké 1,9 százalékkal nőtt. A járműüzemanyagok 2,3 százalékkal drágultak.

Februárhoz képest azonban nőttek az árak

Februárhoz képest az élelmiszerek átlagosan 0,1 százalékkal drágultak, ezen belül az idényáras élelmiszerek (burgonya, friss zöldség, friss hazai és déli gyümölcs) 0,7, a baromfihús 0,5, a sertéshús 0,4 százalékkal kerül többbe, a száraztészta 1,9, a cukor 1,7, a tojás 1,3, a tejtermékek 1,0, a kávé 0,8, a vaj és vajkrém 0,6, a kenyér pedig 0,4 százalékkal kevesebbe.

A szolgáltatások 1,8 százalékkal drágultak, ezen belül a tv-előfizetések 11,4, a telefon- és internetszolgáltatások 10,8, a lakásjavítás és -karbantartás 1,1, a járműjavítás és -karbantartás 0,9 százalékkal. A járműüzemanyagok ára 2,1 százalékkal drágult.

De mit lép ezek után a jegybank?

Mivel az adat megfelel a várakozásoknak, így jó eséllyel maradhat a korábbi tervénél a nemzeti bank. Márciusban Virág Barnabás alelnök bejelentette, hogy a második negyedévtől lassít a kamatcsökkentések ütemén, a mai adatok fényében a piac oldaláról sem érkezik nyomás, hogy ezen az elhatározásán változtasson. Tehát a korábbi 75-100 bázispontos kamatcsökkentés helyett maximum 50 bázispontos kamatvágásra van kilátás a monetáris tanács legközelebbi kamatdöntő ülésén. Ez a tempó pedig egészen júniusig kitarthat, amikorra 6,5 és 7 százalék közé sülyyedhet az alapkamat mértéke.

Forrás: www.vg.hu

Megkezdődött az agrártörvények parlamenti vitája

2024. április 11.

A törvényjavaslat fő célja a magyar agrárszektor versenyképességének növelése, az adminisztrációs terhek csökkentése és az egységes jogalkalmazás elősegítése - összegezte Nagy

István agrárminiszter csütörtökön, az agrár tárgyú törvények módosításáról szóló 23 törvényjavaslat kapcsán elmondott expozéjában a Parlamentben.

A tárcavezető kiemelte, a termeltetői együttműködés bevezetése hozzájárulhat a termelők piaci pozíciójának erősítéséhez és a feldolgozók alapanyag-ellátottságának biztonságához. A változások továbbá elősegítik a termelők és feldolgozók közötti erősebb piaci kapcsolatok kialakítását. A tervezett módosítások között szerepel a kockázatmegosztási rendelkezések kötelezővé tétele a mezőgazdasági vállalkozási szerződéseknél, valamint a termeltetői szerződések fogalmának és tartalmának meghatározása.

A tárcavezető hozzátette, a javaslat továbbá szabályozza a mezőgazdasági termékek nagykereskedelmi tevékenységét, és intézkedéseket tartalmaz a késedelmes fizetések kezelésére is, amelyek révén a gazdasági szereplőknek biztonságosabb és kiszámíthatóbb üzleti környezetet teremthetnek. Mindemellett törekszik az egységes jogalkalmazásra, az adminisztrációs terhek csökkentésére és a közfeladatok hatékonyabb ellátására. Az agrárgazdaságok átadásáról szóló törvény módosításával kapcsolatban azt mondta agrárium generációs megújulását ösztönözve a gazdaságátadási szerződés hatósági jóváhagyása iránti eljárás a jövőben díj- és illetékmentes lesz. Ugyanezt a célt szolgálja az illetékekről szóló törvény módosítása is, amely értelmében a gazdaságátadás illetékmentes lesz, továbbá a gazdaságátadó nem fogja elveszíteni az illetékmentességet, ha olyan termőföldet ruház át a gazdaságátvevőre, amely esetében a megszerzést követően 5 év még nem telt el – részletezte a miniszter.

Nagy István összegezte, az új rendelkezések elfogadása hozzájárulhat a magyar mezőgazdaság versenyképességének javításához és a fenntartható fejlődéséhez, ami kulcsfontosságú az ágazat stabilitásához és hosszú távú sikeréhez. Az agrárium támogatása és versenyképességének növelése kiemelten fontos a mostani háborús helyzetben, amikor Brüsszel háborúpárti politikája az agráriumban is válságot okoz. Brüsszel az ukrán oligarchák oldalára állt az európai gazdák helyett.

Forrás: www.kormany.hu

Ötpontos agrár intézkedési csomagról döntött a kormány

2024. április 11.

Ötpontos intézkedéscsomagról döntött a kormány az európai agráriumban kialakult helyzet miatt - jelentette be Nagy István agrárminiszter a Kormányinfón csütörtökön.

A tárcavezető közölte: azon mezőgazdasági termékekre, amelyeket tilos behozni Ukrajnából, teljeskörű bejelentési kötelezettséget írnak elő, származzon bármely országból. A kormány intézkedett arról is - folytatta -, hogy a Magyar Államkincstár 2024. május 31-ig teljesítse terület- és állatalapú támogatások kifizetését. Nagy István tájékoztatása szerint döntöttek arról is, hogy a kormány 2026-ig további, legfeljebb 45 milliárd forintot biztosít az Agrár Széchenyi Kártya programhoz.

Elmondta továbbá, hogy a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj után évente befizetett adó visszaigényelhető részét a kormány 90 százalékos mértékre emeli. Ez újabb egymilliárd forint éves többlettámogatást jelenthet az ágazatnak - fűzte hozzá a miniszter, aki beszámolt arról is, hogy az importot érintő és a termelők gazdasági helyzetén javító intézkedések mellett megerősítik a beruházások támogatását is. "A jelenlegi helyzetben felértékelődik a kormányzati segítség szerepe az ágazatban, legyen szó az import átláthatóvá tételéről, a támogatásokról, a hitelfinanszírozásról vagy a jövőbe mutató fejlesztésekről" - fogalmazott a miniszter.

A miniszter közlése szerint azért van szükség a beavatkozásra, mert a piacot súlyos túlkínálat és jelentősen alacsony árak jellemzik. Ennek oka, hogy 2022 nyarán az Európai Unió úgy döntött, Ukrajna vámmentesen és korlátozás nélkül exportálhat mezőgazdasági termékeket az

EU területére. "Az ukrán termékek hatalmas mennyiségben jelentek meg az uniós tagállamok piacain, erősen korlátozva ezen országok értékesítési lehetőségeit" - magyarázta Nagy István, aki szerint "egyértelműen látszik, hogy Brüsszel és az Európai Bizottság elárulta az európai gazdálkodókat, és helyettük az ukrán oligarchákat támogatja".

Forrás: www.kormany.hu

Megkezdődtek az átütemezett terület- és állatalapú támogatás kifizetések

2024. április 13.

Csaknem 48 ezer termelőhöz, 11 jogcímen több mint 55,6 milliárd forint támogatás érkezett meg ezen a héten a Magyar Államkincstártól a rendkívüli átütemezésnek köszönhetően. Ezzel elindult az új zöld támogatás, az Agro-ökológiai Program (AÖP) kifizetése is. A 2023. évi terület- és állatalapú támogatásokhoz kapcsolódóan korábban 470 milliárd forintot folyósítottak a gazdálkodóknak.

A tavaly elindult új uniós támogatási ciklus minden korábbinál bonyolultabb terhet jelent a termelőkre és a közigazgatásra egyaránt, ezért a kormány rendkívüli erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a gazdálkodókat sújtó piaci és pénzügyi nehézségek közepette a lehető legnagyobb segítséget nyújtsa. Ezért a kormányhivatali és kincstári erőforrások ideiglenes átcsoportosításával több támogatási jogcímben az eredeti ütemezéshez képest hetekkel korábban valósult meg kifizetés.

Az e heti, értékében 55 milliárd forintot meghaladó kifizetési csomagban az új jogcím, az Agro-ökológiai Program (AÖP) is megjelent 35,6 milliárd forintos nagyságrendben. Ennek köszönhetően az AÖP esetében rendelkezésre álló források 45 százaléka jutott el csaknem 37 ezer érintetthez, a támogatásigénylők mintegy 60 százalékához. Több tagállamban – ahol nem a magyarhoz hasonló modellben valósítják meg az AÖP-t – az uniós jogszabályban rögzített június 30-i véghatáridőt sem fogják tudni tartani a kifizetések teljesítésénél.

Az alap területalapú támogatás (BISS) keretében a héten több mint 200 ügyfél számára utalt a hivatal 3 milliárd forintot meghaladó értékben, míg a kisgazdaságok számára kidolgozott átcsoportosítással nyújtható kiegészítő támogatás (CRISS) esetében 3,5 ezer gazdálkodónak 1,2 milliárd forint összértékben folyósítottak támogatást. Ezzel mindkét jogcím esetében több mint 150 ezer termelőnek a támogatás több mint 90 százalékát már kifizették.

Ezeket felül forrás érkezett több mint 3 ezer érintettnél 2,6 milliárd forint értékben a termeléshez kötött támogatások esetében is, így már mintegy 60 százaléka e jogcímeknek is kifizetésre került. A rizstermesztők száma 375 millió forint, a zöldség termesztőkhöz 406 millió forint, az ipari zöldségnövény termesztés támogatására 1,2 milliárd forint, az anyajuhtartók számára további 226 millió forint, a tejhasznú tehéntartás támogatására 130 millió forint, míg a szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatására 694 millió forint.

Szintén jelentős összegű utalás indult ezen a héten a népszerű Agrárkörnyezet-gazdálkodási (AKG) és Ökológiai átállási és fenntartási (ÖKO) támogatások kedvezményezettjei felé is. Előbbi esetében 5 ezer ügyfél részesült 9 milliárd forintot meghaladó összegben, utóbbi esetében pedig 1,5 ezer termelőhöz jutott el 3,7 milliárd forint ezekben a napokban.

A terület- és állatalapú kifizetések mellett számos további, beruházási és vidékfejlesztési támogatásban történt folyósítás ezen a héten. A beruházási és egyéb pályázatok kedvezményezettjei összesen csaknem 6 milliárd forintot kaptak a mostani körben, 28 különböző támogatási konstrukció esetében. Értékében ezek közül kiemelendő az élelmiszer-feldolgozó üzemek fejlesztése, ahol 2,3 milliárd forintot meghaladó támogatás kiutalása segíti az ágazat modernizációját.

A magyar mezőgazdaság és a termelők támogatása, illetve versenyképességük növelése kiemelten fontos a mostani háborús helyzetben, amikor Brüsszel háborúpárti politikája az

agráriumban is válságot okoz. Brüsszel az ukrán oligarchák oldalára állt az európai gazdák helyett.

Forrás: www.kormany.hu

Idén is hirdet hungarikum-pályázatokat az agrárminisztérium

2024. április 15.

Az idén 445 millió forint értékben hirdet hungarikum-pályázatokat az agrártárca, a felhívások célja az identitás megerősítése - mondta V. Németh Zsolt magyar életmód és nemzeti értékeink védelméért felelős miniszterelnöki biztos hétfői sajtótájékoztatóján Budapesten.

"A forrás célja, hogy támogassuk a hungarikumok és nemzeti értékek gyűjtését, népszerűsítését, megismertetését, megőrzését, gondozását" - magyarázta, kiemelve: hazai és külhoni pályázók egyaránt jelentkezhetnek a felhívásokra.

V. Németh Zsolt közlése szerint három célterületre pályázhatnak a jogosultak. Az első keretösszege 300 millió forint, ebben elektronikus és nyomtatott kiadványok, fényképsorozatok, filmek készítésére, új honlap létrehozására, meglévő honlap fenntartására és fejlesztésére, rendezvények megvalósítására nyerhető el támogatás. Hozzátette: idén is lehet pályázni a településre jellemző jelképek megjelenítésére.

A rendezvények közül előnyben részesülnek azok, amelyek középpontjában az értéktárban szereplő hagyományok, népszokások állnak (regölés, farsang, pünkösdi királyválasztás). Erre 1 és 4 millió forint közötti összeg nyerhető el.

A második célterületen 130 millió forint áll rendelkezésre, pályázónként egy- és hárommillió forint közötti támogatás nyerhető felső tagozatos és középiskolás diákoknak szóló vetélkedők szervezésére "az identitástudatuk megerősítése és a hagyományörzés ápolása érdekében" - ismertette a politikus. Hozzátette: ugyanezen a célterületen az Agrárminisztérium által létrehozott értéknylvántartó felületen a vármegyei, illetve külhoni nemzetrész értéktárában található nemzeti értékek adatainak, dokumentumainak feltöltésére, valamint a települési, tájegységi értéktárakban található nemzeti értékek adatai, dokumentumai feltöltésének vármegyei, külhoni nemzetrész szintű koordinációs tevékenységére 200 ezertől 2 millió forintig terjedő összeget nyerhetnek el az önkormányzatok és a külhoni nemzetrész értéktárat működtető szervezetek.

A pályázat harmadik pilléréként ismét meghirdetik a "Hagyomány a divatban - viselet másként" elnevezésű felhívást is - mondta V. Németh Zsolt. Közlése szerint olyan, ma is hordható viseletek megalkotását támogatják, amelyek díszítésben, formavilágban, anyaghasználatban vagy technikában megidézik az ősi viseletet. "A cél, hogy a Kárpát-medence viseleti kultúráját megújítsuk" - fogalmazott a miniszterelnöki biztos, hozzátéve: erre a területre 15 millió forintos támogatás jut.

V. Németh Zsolt elmondta azt is, hogy az érdeklődők mindhárom célterületnél április 16-án déltől regisztrálhatnak a pályázati felületen, a jelentkezések véglegesítésére pedig május 6-án reggel 8 órától nyílik lehetőség.

Forrás: www.kormany.hu

Elindult az új agrártámogatási honlap

2024. április 18.

A 2023-2027 közötti időszakra vonatkozó, magyar Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervvel összefüggő információk a mai naptól megújult formában új honlapon, a kap.gov.hu oldalon érhetőek el.

Magyarország 2023-2027 közötti Közös Agrárpolitika (KAP) Stratégiai Terve történelmi lehetőséget jelent a magyar vidék és agrárium számára. A 2027-ig tartó időszakban az uniós források 80%-os nemzeti költségvetési kiegészítése minden eddiginél nagyobb segítséget jelent a vidékfejlesztés, a gazdálkodók és az élelmiszer-feldolgozók számára.

Az Agrárminisztérium által kidolgozott KAP Stratégiai Terv felváltotta a 2014-től működő Vidékfejlesztési Programot, valamint egységes keretrendszerbe helyezte a közvetlen támogatásokat (I. pillér), az ágazati intézkedéseket és a vidékfejlesztési (II. pillér) intézkedéseket.

Annak érdekében, hogy a KAP Stratégiai Terv kapcsán minden releváns információ egy helyen legyen elérhető, az Agrárminisztérium új honlapot indított el, a kap.gov.hu oldalt. Ezen a jogcímrendeletek, pályázati felhívások, a tudástár, a segédletek, a vonatkozó uniós és hazai jogszabályok is elérhetőek, de az aktualitások és hírek is a honlapon kerülnek megjelenítésre. Az érdeklődők a honlapon tudnak észrevételeket tenni az egyes pályázati felhívásokra a társadalmi egyeztetés keretében, de ugyanitt található információk a Monitoring Bizottság és a KAP hálózat vonatkozásában, továbbá közvetlen elérhetőséget biztosítunk a LEADER honlaphoz is.

A Vidékfejlesztési Programmal kapcsolatos információk - amely program zárási szakaszába lépett és amelynek keretében további felhívások már nem jelennek meg - továbbra is a www.palyazat.gov.hu oldalon érhetők el.

Forrás: www.kormany.hu

Rossz hír a magyaroknak: újra drágul a trappista és továbbra sem áll helyre a tejpiac

2024. április 20.

Ismét emelkedő pályára állt a tej felvásárlási ára, de a feldolgozók még az egy évvel ezelőtti árszintnél több mint 10 százalékkal olcsóbban adják termékeiket. A tejpiac jellemzője ugyanakkor az is, hogy a trappista sajt eközben újra drágul.

A februári enyhe mérséklődést követően márciusban újra emelkedni kezdett a nyerstej hazai felvásárlási ára, és 1,1 százalékos javulással elérte az egy kilogrammra vetített 166,05 forintos szintet – közölte a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) adataira hivatkozva. A márciusi felvásárlási ár így 19 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól, míg az éves alapon mért árkülönbség februárban még 24 százalékos volt. A kiviteli ár eközben 5 százalékkal csökkent, és 148,37 forint volt, ami az egy évvel korábbi árnál ugyan 12 százalékkal magasabb, de a felvásárlási ártól azonban 11 százalékkal elmarad. Márciusban a felvásárlás és a kivitel is nőtt az előző évhez képest – 3, illetve 7 százalékkal. Az itthon termelt nyerstej közel 12 százaléka kerül külföldi felvásárlókhoz.

Az uniós átlagár a magyarországinál kisebb mértékben, 8 százalékkal maradt el az egy évvel korábbihoz képest. Az Európai Unióban mért átlagos felvásárlási ár emelkedése három hónapot követően 2024 januárjában megtorpant, azóta pedig gyakorlatilag stagnál – áll a terméktanács piaci összefoglalójában. A februári 0,1 százalékos mérséklődés után az Európai Bizottság becslése szerint a március 0,2 százalékos árcsökkenést hozott. Erőteljesebb volt a csökkenés az azonnali (spotpiaci) árakban: a teljes tej ára öt hónapja folyamatosan mérséklődik, áprilisban 1,1 százalékkal. A fölözött spot tej ára a márciusi közel 20 százalékos visszaesést követően áprilisban további 6 százalékkal esett. Az egy évvel korábbi árszintnél viszont ezek az árak mind a teljes tejnél, mind a fölözött tejnél 21 százalékkal magasabbak.

A natúr joghurt és a trappista kivétel

A hazai feldolgozók belföldi tejtermék-értékesítésére vonatkozó AKI-statisztika szerint 2024 első negyedében

- a 2,8 százalékos friss tejből,

- az 1,5 százalékos UHT-tejből és
- a vajkrémből az előző évihez lépest kevesebbet, míg
- a többi termékből többet adtak el a tejipari cégek a kereskedőknek.

Ha viszont egy évvel korábbra tekintünk vissza, már árnyaltabb a kép:

a 2023-as adatokhoz viszonyított javulás ellenére a natúr joghurt és a trappista sajt kivételével az idei értékesített mennyiségek valamennyi termék esetében elmaradnak a 2022-ben eladott mennyiségektől.

A natúr joghurt értékesítés évről évre növekszik, míg a trappista sajtnál az előző két évben közel azonos értékesítési mennyiséget sikerült most jelentősebben meghaladni. A feldolgozói áradási árak pedig a 2022–2023-as év fordulójának csúcsáraihoz képest folyamatosan rendeződnek vissza, az átlagos csökkenés mértéke 12 százalék, egyedül az ömlesztett sajtnál mérhető enyhe emelkedés.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) havi fogyasztói átlagár-statisztikájából az is látszik, hogy a feldolgozói áradási árakra jellemző árcsökkenés a statisztikai hivatal által megfigyelt tejtermékek fogyasztói áraiban is megjelent, kivéve persze a 2023 augusztusáig még hatósági áras 2,8 százalékos UHT-tejet.

Az árcsökkenés átlagos mértéke 19 százalék. Az év eleji árakhoz képest ugyanakkor már növekedés tapasztalható a trappista sajt, valamint a gyümölcsjoghurt áraiban és a 12 százalékos tejföl fogyasztói ára sem csökkent tovább.

Nőtt a felvásárolt mennyiség

Az EU-tagállamok tejfelvásárlásáról a februári az utolsó adat. Az alapján öt hónap csökkenés után ismét emelkedni kezdett a felvásárolt mennyiség, és az előző év februárjához képest 2,9 százalékos volt a növekedés. Ez gyakorlatilag megegyezik a magyarországi márciusi adattal, viszont itthon a februári növekedés az uniós átlagnál erőteljesebb, 5 százalékos volt.

A tagállamok közül februárban egyedül Írországból csökkent a felvásárlás, ott viszont jelentősen, 13,3 százalékkal. Belgiumban, Horvátországban, Dániában és Görögországban stagnált, a legnagyobb tejtermelő országok közül pedig Németországban 3,3, Franciaországban pedig 4 százalékos volt a felvásárolt tej mennyiségének növekedése.

Hiába lettek olcsóbbak a tejtermékek, a fogyasztásban ez egyáltalán nem látszik

Nemcsak az árak estek vissza, hanem a tejfeldolgozók termékeiből is kevesebbet adtak el tavaly a boltokban – derül ki a statisztikákból.

Forrás: www.vg.hu

Átadták az idei magyar állattenyésztésért és a magyar növénytermesztésért termék nagydíjat

2024. április 20.

A Zilda tejüzem nyerte a 2024-es Magyar Állattenyésztésért Termék Nagydíjat, az idei Magyar Növénytermesztésért Termék Nagydíjat pedig az Agrova Kft. kapta.

A XXXI. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok kiállítói részére meghirdetett elismeréseket kedden adták át Hódmezővásárhelyen.

A mágocsi Zilda tejüzem - a Makrom Kft. és szakmai partnerei, az Embrió Kft. és az MTKI Kft. - az A2A2 genotípusú szarvasmarha embrióktól, az A2-es tejből készült laktózmentes tejtermékekig pályázataért nyerte el a Magyar Állattenyésztésért Termék Nagydíjat. Az együttműködő partnerek célja egy - kedvezőbb élettani hatásokkal rendelkezőn - A2 béta-kazeint tartalmazó tejet adó állomány kialakítása, valamint a tejből készített laktózmentes termékek fejlesztése volt.

A nyíregyházi Agrova Kft. a talaj foszforkészletének feltárására használt speciális mikrobiológiai talajoltó készítmények fejlesztéséért kapta a Magyar Növénytermesztésért Termék Nagydíjat.

Antal Gábor, a május 2-án kezdődő kiállítást szervező Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatója elmondta, a rendezvényen a tavalyihoz hasonló számban mutatkoznak be a mezőgazdaságban és az azt kiszolgáló ágazatokban tevékenykedő vállalkozások. A háromnapos rendezvény látogatói 220 háttér-ipari kiállítóval találkozhatnak, így bemutatkoznak tartástechnológiai, agrárinformatikai, szaporodásbiológiai, állategészségügyi- és gyógyszeripari, takarmányozási és élelmiszeripari termékeket, eszközöket, berendezéseket gyártó és forgalmazó cégek is.

Az állatkiállítók száma kétszáz körül alakul majd. Idén újra teljes lesz az állattenyésztési repertoár, így a hazai szarvasmarha, ló, sertés, kecske és juh ellenőrzött és törzstenyészetek mellett a fajtabemutatókról nem hiányoznak a szárnymasok sem.

A kiállításhoz számos szakmai előadás és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemmel együttműködve kétnapos konferencia is kapcsolódik a fenntarthatóságról és a jövőálló állattenyésztésről.

Forrás: www.ma.hu

Halvány reménysugár a tejtermelőknél: kissé emelkedett a nyers tej ára

2024. április 22.

A tavalyi árakhoz képest azonban még mindig nagy az elmaradás.

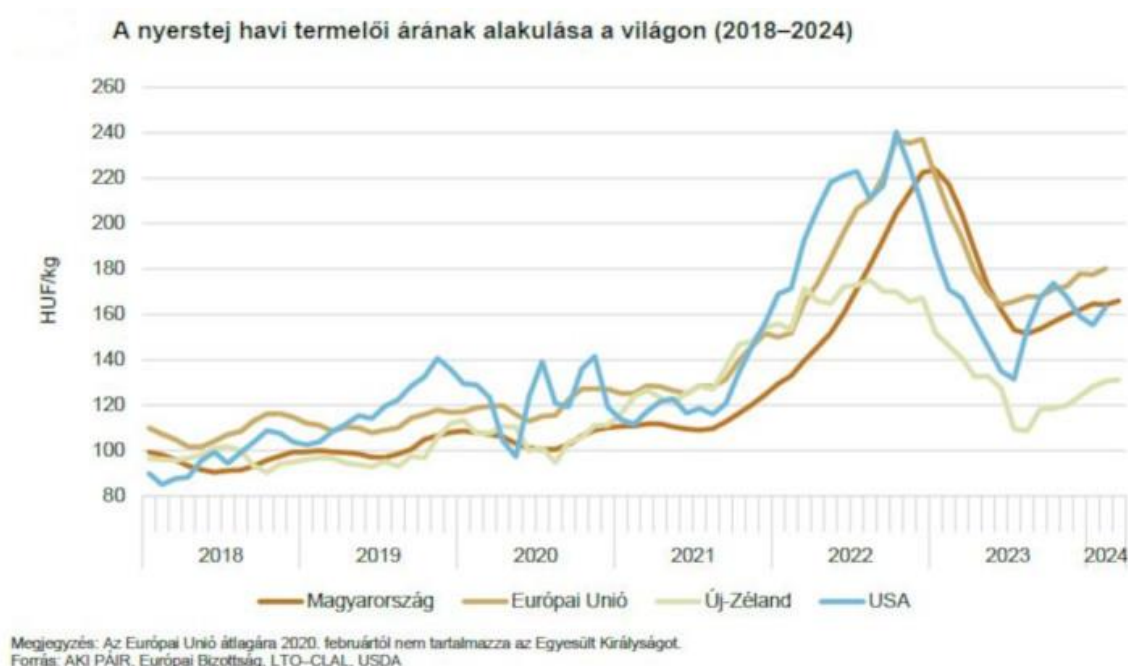
Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyers tej országos termelői átlagára 166,05 Ft/kg volt 2024 márciusában. A zsírtartalom 0,06, a fehérjetartalom 0,02 százalékpontos romlása, valamint az alapár 1 százalékos emelkedése mellett a nyers tej átlagára 1 százalékkal nőtt 2024 márciusában a 2024. februárhoz képest, és 19 százalékkal elmaradt az előző év azonos hónapjának átlagárától.

A nyers tej kiviteli ára 148,37 Ft/kg volt 2024 márciusában, az előző havinhoz képest 5 százalékkal csökkent, míg az előző év azonos hónapjához viszonyítva 12 százalékkal nőtt. A kiviteli ár 11 százalékkal volt alacsonyabb a termelői átlagárnál. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 7 százalékkal bővült 2024 márciusában az előző év azonos hónapjához viszonyítva – derül ki az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) jelentéséből.

Hozzáteszik, hogy az AKI PÁIR adatai szerint 2024 márciusában az előző hónaphoz képest a gyümölcsös joghurt és az adagolt vaj feldolgozói értékesítési ára egyaránt 3 százalékkal, ugyanakkor a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos UHT- (tartós) tejé 2 százalékkal emelkedett, a tehéntúróé stagnált. Az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos UHT- (tartós) tej és a tejföl feldolgozói értékesítési ára 1 százalékkal a trappista sajté pedig 2 százalékkal csökkent.

A KSH adatai szerint a 12 százalékos tejföl fogyasztói ára 3 százalékkal emelkedett, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos UHT- (tartós) tejé, a trappista sajté, valamint a gyümölcsös joghurté stagnált, míg az 1,5 és 2,8 százalékos zsírtartalmú ESL- (hosszanfriss) pasztörözött tejé 1 százalékkal, a 20 százalékos zsírtartalmú tejföle és az adagolt vajé egyaránt 3 százalékkal csökkent – emelték ki.

A nyers tej termelői ára nemzeti valutában kifejezve 2024 februárjában az USA-ban 5 százalékkal mérséklődött, 2024 márciusában Új-Zélandon 6 százalékkal, az Európai Unióban 8 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon az ömlesztett vaj értékesítési ára (FOB Óceánia) 2024 15. hetében 44 százalékkal, a teljes tejporé 7 százalékkal, a cheddar sajté 1 százalékkal nőtt, míg a sovány tejporé 2 százalékkal csökkent 2023 azonos hetéhez képest – áll az AKI jelentésben.

A nyers tej havi termelői árának alakulása – Fotó: AKI

Hozzáteszik, hogy

- a nyers tej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 2023. 48. – 2024. 16. hét között 13 euróval 44,5 euró/100 kilogrammra mérséklődött,
- Hollandiában a 4,4 százalékos zsírtartalmú nyers tej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2023. 48. – 2024. 13. hét között 12 euróval csökkent, majd a 16. hétig 37,5 euró/100 kilogrammon stagnált.
- Olaszországban, Verona városában a nyers tej spot piaci ára 2024. április 15-én áfa nélkül, szállítási költséggel 44,5 euró/100 kilogramm, a biotéjé 61,5 euró/100 kg,
- a Németországból és az Ausztriából származó 3,6 százalékos zsírtartalmú nyers tejé 42,5 euró/100 kilogramm, a főlözötté 16,5 euró/100 kilogramm, a tejszíné 278 euró/100 kilogramm volt,
- az Európai Unióból származó tejszíné 274 euró/100 kilogramm volt.

Forrás: www.agroinform.hu

Az EP jóváhagyta az EU közös agrárpolitikájának felülvizsgálatát

2024. április 24.

Az Európai Parlament strasbourgi plenáris ülésén jóváhagyta a közös agrárpolitika (KAP) felülvizsgálatát, amelynek célja az uniós gazdák adminisztratív terheinek csökkentése, nagyobb rugalmasság bizonyos környezetvédelmi feltételeknek való megfelelés tekintetében – írta közleményében az uniós parlament szerdán.

A 425 szavazattal, 130 ellenszavazattal és 33 tartózkodás mellett jóváhagyott KAP-felülvizsgálat egyensúlyt teremt a jelenlegi uniós agrárpolitika környezetvédelmi és éghajlatpolitikai törekvései fenntartása és a mezőgazdasági termelők aggodalmainak kezelése között – írták.

A jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások tekintetében lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy ideiglenes és célzott eltéréseket engedélyezzenek bizonyos feltételekkel követhető követelmények alól olyan előre nem látható éghajlati viszonyok esetén, amelyek megakadályozzák a mezőgazdasági termelőket azok teljesítésében.

Az uniós mezőgazdasági termelők nem lesznek kötelesek szántóterületük bizonyos részét paragon hagyni. Önként dönthetnek úgy, hogy szántóterületük egy részét paragon hagyják vagy új növényeket ültetnek rajtuk. A gazdálkodókat ugyanakkor arra ösztönzi, hogy tartsák fenn a biodiverzitás szempontjából előnyös, nem termelő területeket. A vetésforgó mellett növénytermesztés diverzifikációját is lehetővé teszi a rendszeres aszálytól vagy túlzott csapadéktól sújtott területeket birtokló gazdálkodók számára, hogy könnyebben megfeleljenek a követelménynek – írták.

A tagállamok mentesíthetnek bizonyos növényeket, talajtípusokat vagy gazdálkodási rendszereket a talajművelésre vonatkozó követelmények betartása alól. Ezek területét korlátozni kell, és csak akkor lehet létrehozni, ha konkrét problémák megoldásához szükségesek. A felülvizsgálat a 10 hektárnál kisebb területen tevékenykedő mezőgazdasági üzemeket mentesíti a feltételeességi követelmények betartásával kapcsolatos ellenőrzések és szankciók alól, ami csökkenti az adminisztratív terheket a kistermelőknek, a KAP kedvezményezettjei 65 százalékának – írták.

A felülvizsgálat biztosítja, hogy az uniós országok évente kétszer módosíthassák KAP-stratégiai terveiket, szemben a jelenlegi egyszeri lehetőséggel. Ez – mint írták – nagyobb rugalmasságot biztosít a tagállamok számára a változó feltételek kezeléséhez.

A felülvizsgálatot még a tagállami kormányokat tömörítő uniós tanácsnak hivatalosan el kell fogadnia. Végleges elfogadása esetén és a kihirdetését követően a rendelet azonnal hatályba lép.

Forrás: www.hirado.hu

Csökkennek az élelmiszerárak, de nem tart sokáig az öröm

2024. április 25.

Az Oxford Economics előrejelzése szerint jövőre ismét jön a drágulás.

Folytatódik a globális élelmiszerárak csökkenése, és az Oxford Economics friss előrejelzése szerint azok az idén eléri a mélypontot – írja a vg.hu.

Mint írják ez elsősorban annak köszönhető, hogy számos fontos terményből – elsősorban búzából és a kukoricából – „bőséges a kínálat”, a nyersanyagok árának csökkenése pedig csökkentheti a kiskereskedelmi árakat. Mindkét alapvető termény esetében a kiemelkedő termés mennyiségek az árak folyamatos mérséklődéséhez vezettek.

Az elmúlt évben a búza a határidős jegyzésekben 10, a kukorica 6 százalékkal lett olcsóbb, a gazdák ugyanis mindkettőből többet vetettek, miután Oroszország ukrajnai inváziója először felpörgette a világpiaci árakat.

Rekordmagas kukoricatermés várható

Az Oxford Economics előrejelzése szerint az augusztussal végződő agrárszezonban globálisan rekordtermés várható kukoricából. Nem lesznek gondok a búzával sem, bár az eredmény előreláthatóan elmarad a 2022–2023-as rekordtól, ami meghaladta a 789 millió tonnát.

Kiran Ahmed közgazdász szerint segít az is, hogy a fekete-tengeri megállapodás összeomlása ellenére Ukrajna jó szinten tudja folytatni a mezőgazdasági exportot, és a nemzetközi piacra áramló orosz búza is alacsonyan tartja az árakat.

Mivel búza, a kukorica és a rizs adja a globális kalóriabevitel több mint felét, ezek az árak világszerte alapvetően befolyásolják a fogyasztók élelmiszer-költségvetését. Míg előbbi kettőnek az ára sokat zuhant, addig a rizs folyamatosan emelkedik, mintegy nyolc százalékot nőtt egy év alatt.

India korlátozza az exportot, emelkedik a rizs ára

A világ rizstermelésének 40 százalékát adó India a gyenge tavalyi terméseredmények miatt korlátozta az exportot, így az ellátásban hiány jelentkezett, ami törvényszerűen áremelkedést okozott. A kevesebb eső miatt az indiai rizstermés a 2023–2024-es szezonban 1,3 százalékkal lehet kisebb az előző évinél, nyolc év után először csökkenve.

Rizstermesztés szempontjából a helyzet azonban hamarosan javulhat, mert lanyhul az El Nino, a La Nina pedig felerősödik az év második felében, ami általában több csapadékot hoz Ausztráliába, Délkelet-Ázsiába és Indiába.

Márciusban újra drágultak az élelmiszerek

A Világbank jelentése szerint a globális élelmiszerárak tavaly 9 százalékkal csökkentek, az ENSZ Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) szerint februárban hároméves mélypontra süllyedtek, márciusban azonban havi összevetésben ismét nőttek a tejtermékek, a hús és a növényi olajok drágulása miatt.

A nemzetközi élelmiszer-nyersanyagárak irányadó átfogó árindexe hét hónap csökkenés után márciusban először emelkedett, 118,3 ponton állt, 1,3 ponttal (1,1 százalékkal) haladta meg a februárit, és 9,9 ponttal (7,7 százalékkal) maradt el az egy évvel azelőtti szinttől.

Arra számítunk, hogy idén az árak további 5,6 százalékkal csökkennek, mielőtt jövőre éves szinten emelkednének – írta Ahmed közgazdász.

Kiemelte azonban, hogy az élelmiszerárakra vonatkozó előrejelzés kockázatai még mindig „túlnyomórészt felfelé tolódnak”, tekintettel arra, hogy kedvezőtlen időjárási körülményekre lehet számítani.

Forrás: www.agroinform.hu

Rég látott pénzeső zúdul a kulcságazatra, aki nem él vele, elbukik

2024. április 25.

Stabilizálódott a magyar élelmiszer-gazdaság szereplőinek korábbinál kedvezőbb helyzetértékelése 2024 első három hónapjában – derül ki az MBH AgrárTrend Indexből, az MBH Bank Agrár- és Élelmiszeripari Üzletágának negyedévente közzétett elemzéséből. A következő években rég nem látott lehetőség lép a hazai agrárvállalatok életében. Uniós támogatás mellett hazai finanszírozású programok is rendelkezésre állnak. A kulcs a versenyképesség és a hatékonyság növelése, a végcél pedig az, hogy Magyarország az európai mezőgazdasági piac dobogósai között szerepeljen. Ehhez minden adottságunk megvan – állítják a szakértők.

Míg 2023 nem alakult túl jól, 2024 semleges évnek ígérkezik az agráriumban. A hazai GDP 5-10 százalékát kitevő ágazat sajátossága, hogy teljesítményét nem érdemes egy év alapján megítélni, pontosabb képet 4-5 évet figyelembe véve kapunk – hangzott el az MBH AgrárTrend Indexből, az MBH Bank Agrár- és Élelmiszeripari Üzletágának idei első negyedéves elemzését bemutató sajtótájékoztatón.

„Bár a szektor szereplői most pozitívan látják a helyzetet, legfrissebb elemzésünk alátámasztja, hogy két fontos kérdés van az agráriumban: a klímaváltozás és a hatékonyságnövelés. A hazai mezőgazdaság szereplőinek fel kell készülniük mindkét témakörben, amelyre jó pénzügyi lehetőséget biztosítanak az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának jelenlegi ciklusában rövidesen megnyíló mintegy 1500 milliárd forint értékű beruházási pályázata, valamint a csökkenő kamatok miatt újból előtérbe kerülő banki finanszírozás” – mondta Hollósi Dávid, az MBH Bank Agrár- és Élelmiszeripari Üzletágának ügyvezető igazgatója.

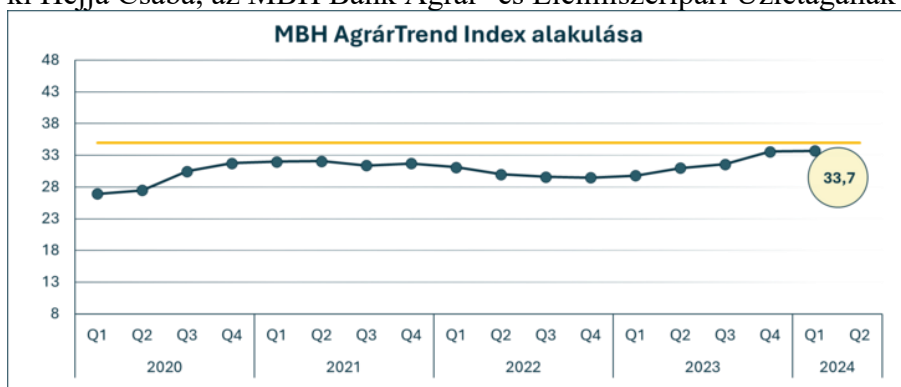
Kiemelte, hogy az elkövetkező időszakban azok a mezőgazdasági termelők lehetnek kedvezőbb helyzetben, akik okszerű gazdálkodást folytatva csökkentik önköltségeiket, és felkészülnek a klímaváltozás következményeire, többek között a csapadék hiányára vagy egyenlőtlen eloszlására. Jó eszköz lehet erre, ha alternatív növényeket is bevonnak a termesztésbe, vagy ha

növelik az öntözést. Hozzátette, vannak olyan ágazatok, amelyek akár európai szinten is versenyképessé váltak azáltal, hogy szinte teljesen függetleníteni tudták a termelést az időjárástól, ilyen az üvegházás zöldségtermesztés, a brojlersirke- és a sertésenyésztés.

Az elkövetkező évek rekordösszegű beruházásai emiatt is kulcsfontosságúak lehetnek a magyar agrárium versenyképességének növelésében, amelyhez a csökkenő kamatpályák a beruházások szempontjából sokkal kedvezőbb kamatkörnyezetet teremthetnek. A kamattámogatás várható rendszere is azt a célt szolgálja, hogy minél több versenyképes beruházás valósuljon meg, stabil pénzügyi partnereként mi pedig arra kérjük ügyfeleinket, hogy a hatékony megvalósítás érdekében már a tervezés során vonjanak be minket.

Tovább közelít a kiegyensúlyozott növekedési szinthez az ágazat

Az ügyfelek, szakmaközi szervezetek és a bank elemzőinek helyzetértékelése alapján készülő, és a hivatalos statisztikákat megelőző agrár-élelmiszeripari bizalmi mutató, az MBH AgrárTrend Index értéke 2024 első negyedévében 33,7 pontra erősödött a 48 pontos skálán. Az eddigi legmagasabb érték a 2023 utolsó negyedévében mért 33,6 pont volt. A mostani érték 2024 negyedik negyedévéhez képest 0,1 pontos, éves összehasonlításban viszont ezt jóval meghaladó, 3,9 pontos növekedést jelent. Az idei első negyedévben a vizsgált 12 termékpálya közül a baromfi és a sertés érte el a legmagasabb értéket, mindkét alágazat meghaladta az egyensúlyi szintnek tekintett 3-5 százalékos növekedési pályát, valamint – a minden ponton stabil ár- és jövedelmi viszonyokat jelentő – 35 pontot. „Január és március között a baromfitermékpálya helyzetértékelése javult leginkább. Ez főként annak köszönhető, hogy mind az értékesítési, mind a beszerzési oldalon stabilizálódtak az árak, és bár számolni kellett a madárinflenzával, egyelőre úgy tűnik, hogy nem lesz erős szezonja a kórokozónak” – fejtette ki Héjja Csaba, az MBH Bank Agrár- és Élelmiszeripari Üzletágának stratégiai elemzője.

Csapadékra várnak a szántóföldi növénytermesztők

A hazai agrárium legnagyobb kibocsátását produkáló szántóföldi ágazatok helyzetértékelése összességében nem változott az előző negyedévhez képest. A tőzsdei értékesítési árak valamelyest erősödtek, ennek háttérében azonban elsősorban a kőolaj árának emelkedése áll. Az ágazat helyzetére két fontos globális tényező is hatással lesz az elkövetkező időszakban az MBH Bank szakértői szerint: egyrészt a fejlődő országok gabonaigénye, másrészt az El Nino alakulása.

„A meleg, száraz időjárást okozó éghajlati jelenség enyhült az utóbbi időben, egyes előrejelzések szerint 80 százalék az esély arra, hogy tavasszal véget is ér. Ez a globális mezőgazdaságot tekintve kedvező lenne, főként a termésmennyiség szempontjából. Európában ugyanakkor kialakulhat szárazság” – magyarázta Héjja Csaba.

A szántóföldi növénytermesztők helyzetértékelését befolyásolja, hogy Magyarországon egyelőre hiányzik a megfelelő mennyiségű csapadék, elsősorban a délkeleti régióban. „Ha nem kerül megfelelő mennyiségű víz a talajok felső rétegeibe, félő, hogy kevesebb lehet a termés. Az értékesítési árak pedig továbbra is alacsonyabbak a korábbinál. A termelés költségei valamennyivel csökkentek, a vetési munkálatok jól haladnak, de a talajokból nemcsak az idei,

hanem három év csapadékmennyisége hiányzik Délkelet-Magyarországon. A májusi eső tényleg aranyat érhet.”

Idén is az állattartók és -tenyésztők felé billenhet a mérleg

Az időjárással kapcsolatos aggodalmak a legeltető állattartók, így a húsmarhatenyésztők kilátásaira is befolyással vannak, számukra ugyanis létkérdés, hogy jó minőségű legelőkön tudják tartani az állatokat – mutattak rá szakértők, hozzátéve, hogy a termékpálya helyzetértékelését a török piac gyengélkedéséről szóló hírek is rontották. „Törökország a magyar húsmarha egyik fő exportpiaca, időnként azonban különböző okokból nehezebben elérhető. Most is egy ilyen időszak van, de vélhetően csak átmeneti jelleggel. Az árakat ugyanakkor ez lefelé hajtja” – fejtették ki.

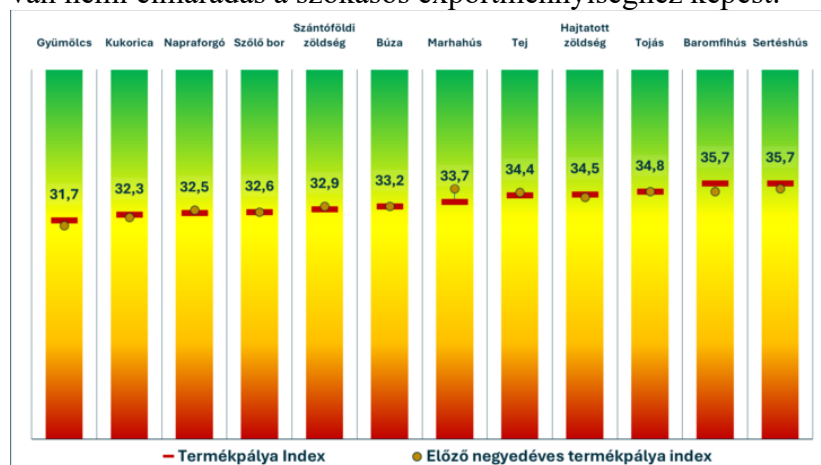
Az állati termékeket előállító agrárvállalkozások összességében továbbra is kedvezőbb helyzetben vannak, az elemzők szerint a tej- és a tojástermékpályán nem jelentkeztek zavarok, a baromfinál pedig közrejátszott a kilátások javulásában az értékesítés volumenének növekedése is, bár a nagy fogyasztási visszarendeződés még várat magára. Az elemzők mindezek alapján jelenleg úgy látják, valószínűleg 2024-ben is az állattartók és -tenyésztők felé billen majd a mérleg.

A honi növénytermesztés (például a kukorica, búza) a gazdasági és környezeti hatások ellenére stabil átlagot hozott az elmúlt nagyjából 4-5 évben. Az állattenyésztők és -tartók azonban „nagyot mentek”, nagy mélységekből jöttek vissza a jelenlegi stabil szintre, ez főként a vágóhidra termelő állattartók esetében mondható el. „Ne sajnáljuk a jó teljesítményt az állattenyésztőktől, kitartásukkal rászolgáltak” – mondta Héjja Csaba.

A pályázatok indulása élénkíti a piacot a kertészeteknél

A gyümölcs esetében aranyat érhet az áprilisi eső, a fagyok elmaradtak. A kukoricánál aratás előtt még korai becslésekbe bocsátkoznunk, ám a teljes európai piac számára kihívást jelent az olcsó kínai dömping. A zöldborsónál kissé negatív kép rajzolódik ki az utóbbi időszakban.

A szabadföldi zöldségek termékpályáján a csemegekukorica és a zöldborsó esetében tapasztalt alacsonyabb értékesítési árak, illetve ugyancsak az „ország zöldségeskertjeként” számontartott délkeleti térségben hiányzó csapadék miatt romlottak a kilátások. Emellett a kínai csemegekukorica nyomja az európai piacot, ami kifejezetten kedvezőtlen a magyar termesztezők számára. Az üvegházás kertészetek és a gyümölcsstermesztők viszont már a vidékfejlesztési pályázatokra készülnek, utóbbi esetében pedig tovább javította a helyzetértékelést, hogy nem voltak durva fagyok. A szőlő-bor termékpályáján alapvetően jók a kilátások, bár a lédig piacon van némi elmaradás a szokásos exportmennyiséghez képest.

A búzánál az előző negyedévhez viszonyítva minimális visszaesés történt az idei első negyedévben, ami elsősorban az említett csapadékhálynak tudható be. „Az ország jelentős részén nincs meg az úgynevezett vegetációs időszakban szükséges csapadékmennyiség” – mutatott rá Héjja Csaba. Tetézi a bajt, hogy a bizonytalan piaci környezet hatására a gazdák visszafogták inputköltségeiket, kevesebb növényvédő szert, például műtrágyát vásároltak.

A várakozások szerint idén a korábban vártnál alacsonyabb lesz a termelésátlag a legnagyobb gabonatermelő vidékeken, ami azonnal emelkedéshez vezetett a tőzsdepiaci árakban. Am – ahogy arra Hollósi Dávid felhívta a figyelmet – nem várható a gabonaárak 2022-ben tapasztalt irreális csúcsához való visszatérés.

Összességében a szántóföldi növénytermesztés terén zűrzavaros lehet az idei év.

Még csak innen köszönt be a jó világ

Hollósi Dávid visszaidézte azt az elemzői várakozást, miszerint 2024 egy átmeneti fejezetként vonul majd be az agrárium történelemkönyvébe. A 2025-tel kezdődő négy évben azonban konjunktúra-időszak köszönt be az ágazatba.

„Egy versenyképes kamattámogatási programot indít az agrárkormányzat, amelynek kidolgozásában banki oldalról az MBH is részt vesz. 10–15 éves futamidejű beruházási hitelhez vissza nem térítendő támogatásként jár a teljes beruházási költség 10 százaléka. Mindez óriási segítséget jelent a minél életképesebb beruházások létrejöttében” – mondta Hollósi Dávid, aki szerint a kamattámogatás rendkívüli, korábban nem látott előrelépés az agrárberuházások életében. Az ügyvezető az Index kérdésére kiemelte, a támogatásban részesülő vállalatoknak komoly követelményeknek kell megfelelniük, részletes pályázati anyagban kell alátámasztaniuk a beruházások lépéseit, paramétereit, továbbá a teljesülését, vagyis a végeredményt is „lemeozzák”.

A csökkenő kamatok hatására előtérbe kerülő államilag támogatott konstrukciókon – illetve a gazdasági környezet konszolidációján – túl az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának (KAP) jelenlegi ciklusában rövidesen megnyíló mintegy 1500 milliárd forint értékű beruházási pályázat jelenti azt a szükséges injekciót, amivel a magyar agrárvállalatok elérhetik a kívánt versenyképességi szintet.

Az a vállalat, amely ezzel nem él, vagyis nem hajtja végre a versenyképesség növeléséhez szükséges beruházásokat a 2025–2029 közötti időszakban, az vagy megszűnik, vagy értékesíti vállalkozását. A hazai, illetve a 1500 milliárdos uniós támogatási tortából harapók azonban hosszú távon az ágazati nyertesek közé tarthatnak – szögezte le az ügyvezető. Vagyis egyfajta piacrendeződés, konszolidáció is bekövetkezhet, amire az utóbbi idők gazdasági, környezeti kihívásai mellett volt már példa. 2010 óta az állattenyésztők 60 százaléka hagyott fel a tevékenységgel, ám az ágazat teljesítménye így is növekedett, vagyis kevesebb vállalat csinálja, ám hatékonyabban.

A konszolidáció a szántóföldi növénytermesztőket is fenyegeti, hiszen a keleti nyomás – az említett kínai kukorica vagy az olcsó ukrán gabona – velünk marad. Bár Európának sok esetben megvannak a lehetőségei az önellátásra, egyértelmű, hogy nem tudja saját maga kielégíteni minden, termeléshez fűződő szükségletét. Jó példa erre a fehérje. Európa fehérjemérlege negatív, ezért a takarmány- és az élelmiszeripar szükségletét fehérjenövény-importból kénytelen kielégíteni a kontinens. Az EU a három legnagyobb szójatermelő és exportőrországból – az Egyesült Államokból, Brazíliából és Argentínából – importálja a szójababot és a szójalisztet. A rovarfehérje mint alternatíva pedig csak korlátozottan csillapítja a hiányt.

Európának, így Magyarországnak elemi érdeke olyan versenyképességet, hatékonyságot növelő beruházásokat végrehajtani, ami enyhíti a különböző területen felmerülő függőséget – hangsúlyozta Hollósi Dávid.

A szakértők szerint az Európai Unió, benne Magyarország agráriuma számára a hozzáadott érték növelése a kulcs az előttünk álló években.

Túlfogyaszt a magyar

A kiskereskedelem felségvizeire átevezve Héjja Csaba rámutatott: általános recesszió helyett inkább konjunktúrahíányról beszélhetünk.

A kiskereskedelmi forgalom visszaesése nem magyar sajátosság, Európa-szerte látható tendenciáról van szó. Ismert tény, hogy az élelmiszerek kiskereskedelmi árai uniós

viszonylatban Magyarországon nőttek a legnagyobb mértékben (2023-ban több hónapon keresztül is 40 százalék feletti volt az éves bázison mért drágulás mértéke), ami egyszerre fakadt a külső, főleg háború okozta sokkokból, valamint a hazai élelmiszeripar versenyképességi hiányosságaiból.

A fogyasztás pedig – a kormány szándékai ellenére – továbbra sem állt helyre. A februári élelmiszerinfláció 0,7 százalék volt éves bázison, a fogyasztás azonban csak részben rendeződött, a lakosság továbbra is óvatosan vásárol. Az elemző kifejtette: természetes gazdasági folyamat, hogy a fizetések fokozatosan, évek alatt érik utol a hirtelen felszökő fogyasztói árakat.

Ráadásul – mutat rá Héjja Csaba – nem mindegy, hogy a jelenlegi fogyasztási szintet milyen bázishoz mérjük. A magyar ugyanis egy túlfogyasztó társadalom, a 2021–2022-es kiugró fogyasztás főként annak a „pénzesőnek” volt betudható, amit a kormány a lakosságra öntött, például a gyerekesek személyi jövedelemadó (szja)-visszatérítésének képében.

Európa élére

Az Index korábban arról írt, hogy Magyarország hagyományosan erős agrárország, és minden adottsága megvan ahhoz, hogy Európa élvonalába tartozzon a mezőgazdaság területén. Ezt a hazai piacvezető takarmánygyártó, az UBM vezérigazgatója mondta lapunknak adott interjújában.

Kérdésünkre Hollósi Dávid elmondta: egyetért a felvetéssel. Példaként említette, hogy „a magyar gabonaágazat európai szinten jegyzett, a kontinens legnagyobb exportőrének számítunk. Nemcsak a teljes hazai lakosságot, de akár kétszer annyi embert is képesek vagyunk ellátni búzával, kukoricával” – mondta, hozzátéve: ezért fájó pont számunkra az olcsó ukrán gabona, hiszen például az egyik legnagyobb és legismertebb olasz tésztaüzem is lecserélte a jó minőségű magyar gabonát az olcsó ukránra.

De tej- és húskivitelben is erősek vagyunk, számos olyan késztermék tér vissza Magyarországra, ami itthon termelt tejet, húst tartalmaz. Ezt kell kiváltanunk, hogy ez a tej és hús ne is hagyja el az országot, hiszen Magyarország termőterülete, adottságai 20-30 millió ember ételmezésére is elegendőek. Sokkal nagyobb a potenciál, mint amit eddig kihoztunk belőle. Ezért kell versenyképesség terén szintet ugrani, hogy nagyobb üzemekben, hatékonyabban folyjék a termelés, ezáltal a végtermék is versenyképesebb lesz – erősítette meg.

Forrás: www.index.hu

Magyarországon nem kell aggódni az amerikai betegség miatt

2024. április 26.

Valószínűtlen, hogy Európában is felbukkan a madárinfluenza a tejelő szarvasmarha-állományokban, az amerikai esetekben kimutatott törzsek ugyanis nincsenek jelen nálunk – közölte a Nébih az Agrárszektorral. A Hivatal ugyanakkor fontosnak tartja az általános állategészségügyi szabályok szigorú betartását, amely egyéb betegségek megelőzése mellett a madárinfluenza megjelenését is megakadályozhatja.

Világszerte egyre nagyobb problémát okoz az állattenyésztőknek a madárinfluenza, amely miatt Magyarországon is több esetben kellett baromfiállományokat felszámolni. Újabban pedig olyan hírek is érkeztek a tengerentúlról, hogy a vírus – eddig valószínűtlennek tartott módon – kérődzőkben is megbetegedéseket okozhat.

Mint ismert, a múlt hónapban tehén és kecskék is megfertőződtek a madárinfluenzával az Egyesült Államokban. Ez meglepő fejlemény volt a szakértők számára, mivel eddig nem gondolták, hogy fogékonyak lennének erre, a döntően szárnyasokat veszélyeztető betegségre. Emberre is áttért és megjelent a tejben is

Az amerikai hatóságok ráadásul április elején közölték, hogy egy texasi tejgazdaságban dolgozó személy lábadozik a madárinfluenzából, miután szarvasmarhákkal érintkezett. A texasi az első olyan eset, amikor a madárinfluenza egy tehénről került át egy emberre.

Jelenleg egyre több amerikai államban több tehénállomány bizonyult érintettnek, ami a vírus emlősökre való áttérjedésének újabb lépését mutatja.

A vírust ráadásul a fertőzött állatok tejében is kimutatták.

Európában nincs miért aggódni

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) az Agrárszektor kérdésére ugyanakkor közölte:

Az Amerikai Egyesült Államokban szarvasmarhákból kimutatott madárinfluenza vírustörzsek nincsenek jelen Európában, így elhanyagolható annak a kockázata, hogy a madárinfluenza megjelenik kontinensünkön a szarvasmarhákban.

Az eddigi szabályokat kell betartani

A hatóság hozzátette: szarvasmarha telepeken nincs szükség célzottan a madárinfluenzához kapcsolódó, megelőző intézkedésekre. Ilyen telepeken egyéb, az európai szarvasmarhákban jelen lévő kórokozók elleni járványügyi védelem viszont kiemelten fontos. A járványvédelmi előírások következetes betartása általánosan csökkenti a kórokozók bejutásának és terjedésének esélyét, ez a madárinfluenza vírusára vonatkozóan is igaz.

Amennyiben mégis megjelenne a vírus, abban az esetben a telep zárlatát követően szigorú járványvédelmi intézkedésekre kerülne sor.

A szárnyasok vakcinája nem alkalmazható

Felmerülhet a védekezésben az oltás szerepe is, azonban a Nébih felhívta a figyelmet arra, hogy a jelenleg forgalomban lévő madárinfluenza elleni vakcinákat csak baromfikra törzskönyvezték, emlősállatokban nem használhatóak.

Franciaországban már a kacsáállományok esetében zajlik egy nagyszabású oltási program, amelynek eddigi tapasztalatai alapján a vakcinázás nagy valószínűséggel csökkenti a nagyobb járványok kialakulásának esélyét, azonban vakcinázott állományokban is előfordult fertőzés – tette hozzá a Nébih.

Meg kell továbbá említeni, hogy a vakcinázásnak és az azt követő laboratóriumi vizsgálatoknak komoly költségvonzata van, valamint jelenleg a vakcina alkalmazása hátrányt jelent a nemzetközi kereskedelemben.

Különleges teendő nincs Európában

A Hivatal közölte azt is: mivel jelenleg elhanyagolható a betegség megjelenésének kockázata a szarvasmarha telepeken, ezért célzottan ezzel a vírussal kapcsolatban nincs teendőjük az állattartóknak. Mint fogalmaztak:

Azonban ahogy korábban is említettük: a szarvasmarhatartó telepeken szigorú járványvédelmi előírásokat szükséges betartani annak érdekében, hogy megakadályozzák az egyéb kórokozók bejutását a gazdaságba.

Egyelőre nem lát ezügyben európai problémát Harcz Zoltán, a Tej Terméktanács elnöke sem.

Mint az Agrárszektornak elmondta:

A texasi eset kapcsán fontos megjegyezni, hogy egy rendkívül elszigetelt eseményről van szó, melynek pontos részleteit nem is ismerjük. Amennyiben Európában elfordult volna hasonló eset, akkor a szakma, az európai intézményrendszer, illetve az ellenőrző hatóságok azonnal tudomást szereztek volna róla.

Forrás: www.agronaplo.hu

NGM: Jelentős innovációs fejlesztések az egyik legnagyobb magyar tejipari vállalatnál

2024. április 27.

Fábián Gergely, a Nemzetgazdasági Minisztérium iparpolitikáért és technológiáért felelős államtitkára kiemelkedő élelmiszeripari fejlesztéseket adott át, melynek során a Juice Products Zrt. kiskőrösi üzemét, valamint a TOLNATEJ tolna vármegyei Tejipari Zrt. szekszárdi üzemében megvalósult beruházásokat tekintette meg.

A figyelemre méltó fejlesztéseknek köszönhetően Magyarország kormánya jelentősen hozzájárul az élelmiszeripar versenyképességének növeléséhez - közölte a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) szombaton az MTI-vel.

A közlemény szerint a családi tulajdonú Juice Products Zrt. fő tevékenysége gyümölcslevek és gyümölcsvelők gyártása. A vállalat az Élelmiszeripari Beszállító-fejlesztési Program (ÉLIP BFP) keretében közel 500 millió forint összegű támogatásban részesült, amelyet többek között nagyobb hatékonyságú, high-tech automatizált és robotizált élelmiszeripari gépsorok beszerzésére fordítottak.

A Juice Products Zrt. helyi alapanyagokat vásárol, ezzel is támogatva a területen élő kis- és középvállalkozásokat, gazdákat, őstermelőket.

Fábián Gergely államtitkár Font Sándor országgyűlési képviselővel és Domonyi Lászlóval, Kiskőrös város polgármesterével közösen tekintette meg az új gépsorokat, elismeréssel adóztak a kiváló termékeknek és lenyűgöző fejlesztéseknek - írták.

A 100 százalékban magyar tulajdonú TOLNATEJ Zrt. Magyarország legnagyobb félkeménysajt gyártó társasága, amelynek gyökerei egészen 1955-ig nyúlnak vissza.

A vállalkozás a technológia és a Mesterséges Intelligencia alapú fejlesztéseknek köszönhetően az első szakaszban 30 százalékkal, majd a második fejlesztési szakaszban 50 százalékkal tudja növelni termelékenységét a foglalkoztatotti létszám növelése nélkül - áll a közleményben.

Úgy folytatták, hogy az Élelmiszeripari Beszállító-fejlesztési Program (ÉLIP BFP) keretében elnyert támogatásból sok régen várt fejlesztés elérhetővé vált a TOLNATEJ Zrt. számára.

A közel 1,4 milliárd forintnyi támogatási összeget többek között ultrahangos sajtdaraboló, mélyhúzó csomagoló, vákuum csomagoló és pasztörizáló berendezések beszerzésére fordították, ezen kívül egy 5 méter magas, a logisztikát jelentősen megkönnyítő raklapáthordó híd is kiépítésre került, ezzel is növelve versenyképességüket a hazai piacon.

Kifejtették, hogy az Élelmiszeripari Beszállító-fejlesztési Program (ÉLIP BFP) kiemelt szerepet játszik az élelmiszeripar technológiai fejlesztésében. A januárban meghirdetett program keretében országsszerte 76 projekt nyert el fejlesztési támogatást, összességében 33 milliárd forint értékben.

A kiemelkedő pályázatok nemcsak a vállalkozásokat és a foglalkoztatás növekedését segítik, hanem hozzájárulnak az országos gazdasági növekedéshez és a vidéki régiók fejlődéséhez is, ezzel jobb lehetőségeket és új perspektívákat teremtve számos vidéki településen - áll a tárca közleményében.

Forrás: www.novekedes.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.